

DE STEM VAN HET DIEPE

Voor Logan en Leo

‘Haar lied was zo mooi dat het mensen terug kon voeren
naar alle dingen waarvan ze wilden dat ze die hadden
gedaan, en naar alle dingen die ze zouden willen zijn.’

- Erica Bauermeister, *The Scent Keeper*

Hij begint met een wiegelied waardoor coyotes de bergen in vluchten. Honingbijen verlaten hun bijenkorf onder de schelle roep van zangvogels en het geblaf van honden. De tektonische platen onder de zeebodem raken los en herschikken zich.

Over de radiogolven zal te horen zijn: *Aan alle stations, dit is geen oefening. Er is een aardbeving met een kracht van 9.0 geregistreerd voor de kust van British Columbia, zo'n 150 kilometer ten westen van Tofino. Evacueer onmiddellijk alle kustgebieden. Ga niet naar de kustlijn. Volg de evacuatie routes. Herhaling, dit is geen oefening.*

Een vloeibare berg rijst op in het Pacifische noordwesten.

Als de vloedgolf aan land komt, gaat die dwars door huizen heen. Lampen worden uit het plafond getrokken en meubels verschuiven door woonkamers. Koelkasten braken hun inhoud uit in stijgende zwarte draaikolken. Brievenbussen, voordeuren en stukken asfalt van een oprit spoelen weg met de schuimende golven.

Voorwerpen in zijn buik die daar niet thuishoren, worden aan land teruggeworpen: kerstverlichting, plastic melkflessen, kapotte magnetrons. De inhoud van gezonken containerschepen. Tuinstoelen en pastelkleurige verjaardagskaarsjes, niet-geïnstalleerde autoradio's, wekkers met een kabelbinder om het snoer.

Zijn beklemmende refrein klinkt steeds luider. Omvergeworpen kantoorgebouwen vallen uiteen in snelstromend rivierwater. Ruiten breken. Verkeerslichten kraken en bezwijken in de tentakels van de oceaan. Zuigende modder zet zich vast op de begane grond van ziekenhuizen.

Drijvende lichamen. Mensen met gebroken botten en prik-kende ogen door het zout krijgen zeewater in hun longen als ze vastzitten onder water, onder omgeslagen auto's en afgebroken boomtakken. Mensen op handen en voeten.

In het hele land zal op het nieuws te horen zijn: *Vanochtend om 10.50 uur heeft er een catastrofale aardbeving plaatsgevonden in de Cascadia Subduction Zone, waardoor er tsunamigolven op de open kust zijn geslagen. Dit is de ramp die we al lange tijd vreesden.*

De oceaan zal het een lied noemen.

Uren verstrijken voordat hij zich terugtrekt, meeneemt wat hij wil, waarna het eb wordt.

In de kustplaatsen wordt het stil. Wat rest zijn geraamten van gebouwen, met plassen water op het dak. Een kustlijn die bezaaid ligt met dode kwallen, plastic buizen. Vogelveren en walvisbotten.

LAAGWATER

Laagwater vereist veerkracht. De zeebodem ligt bloot. Bewoners van getijdenpoelen – zeepokken, mosselen, zeeanemonen en kleine visjes – moeten blootstelling aan zon, lucht en temperatuurverschillen zien te doorstaan en moeten overleven tot het water terugkeert.

Heden

Annie MacLeod kan de zee niet horen.

Ze loopt met een schepje en een witte plastic emmer onder een wolkendek dat weigert weg te gaan. Gegeseld door de wind, ongewassen haar, een veeg zand op haar wang. Ze graaft naar schelpdieren. Ze is nog niet bij het water geweest, ook al zijn er inmiddels vier dagen verstreken. Haar lichaam hunkert naar die koude schok op haar huid, naar zo diep onder water gaan dat ze oplost. De golven rollen op de kust en trekken zich terug, een hartslag die ze negeert door haar feloranje oordoppen dieper in haar oren te duwen.

Het strand is een vuilstortplaats. De branding dumpst er van alles: verdwaalde teenslippers, kiezels vermengd met stukken plexiglas, wasachtige drinkpakjes met het rietje er nog aan, lichtgewicht aluminium blikjes, plastic haarklemmen. Haar oog valt op een glimmende zilveren lepel. In het handvat is een verfijnd patroon van maanstanden gegraveerd. Ze steekt hem in haar achterzak, bij een stuk zeep met de wikkel er nog omheen.

Elke dag zegt haar grootmoeder, Ruth, tegen haar dat ze harder moet werken. Dat haar tranen er met het schepje uit moeten komen. 'Misschien zijn ze niet dood,' zegt ze.

Overal is zand; op de heuvel waar het niet thuishoort, tussen de

cederhouten dakspanen, in de dakgoten. Een deel ervan zal geleidelijk met het regenwater door de afvoerpijp spoelen, zal nieuwe hoopjes vormen. Er zit zand in de randen van Annies oorschelpen, aan haar schedel vastgeplakt, onder haar nagels gekoekt. Ze kunnen nergens een nagelknipper vinden. Annie overweegt haar nagels af te bijten, maar dan zal ze het zand zelfs binnenkrijgen.

Hoe ze ook haar best doet al het zand weg te halen, ze vindt het steeds weer: in de gootsteenafvoer, in de naden van het matras, in de plastic bestekbak in de keukenlade, in de duim van Ruths ovenwant.

Datzelfde geldt voor haar verdriet.

Kleine hoeveelheden daarvan zitten in wat ze naar binnen weet te werken, knarst tegen haar tanden, zelfs als het eten prima smaakt. Ze heeft de vloer geveegd, maar die is opnieuw ziltig.

Annie vraagt zich af of ze er ooit aan zal kunnen ontsnappen, of de plaatsen waar zand en verdriet niet thuishoren daar ooit weer vrij van zullen zijn.

De horizon blijft leeg en dreigend. Wat rest zijn omlaagduikende zeevogels, de geur van rottend zeewier en alle troep op de vloedlijn. De grond is verwarrend en veel te vlak.

Hoelang is ze hier al? Minstens uren. De wind striemt in haar ogen, haar maag knort en haar schouders doen pijn. Ze wil nog een schelpdier pakken en ze heeft net haar arm in een gat gestoken als ze wordt afgeleid door beweging aan de rand van haar blikveld. Het schelpdier ontsnapt en graaft zich dieper in tussen de troep.

Ze gaat bij een omvergeworpen picknicktafel zitten en slaat haar armen om haar knieën, maar niet zo lang dat ze overal over gaat nadenken of weer gaat huilen. Een minuutje maar. De achterkant van haar broek is doorweekt en plakt aan haar huid. De lepel en het stuk zeep nemen veel ruimte in in haar broekzak. Even drijven de wolken uiteen. Het zand glinstert.

Opeens klinkt er onder haar *whomp-whomp*.

Elke doffe dreun duurt enkele lome seconden. Elke bons ver-

zwakt haar, alsof haar botten slap tegen elkaar aan komen, alsof haar spieren zich gewonnen geven aan haar uitgeholde binnenste.

In de verte ziet ze een gestalte over het zand lopen. Annie gaat staan om het beter te kunnen zien. Het is een mens. Sinds de tsunami is er niemand ver buiten Hale's Landing geweest. Bovendien zijn er hier nog maar weinig mensen over.

Annie doet haar oordopjes uit. Ze kijkt omhoog of ze een helikopter ziet, kijkt of ze een speedboot over de golven ziet scheren. Iets wat die doffe dreunen verklaart.

Niets.

Ze laat het schepje en de emmer liggen, loopt eerst en rent dan op die persoon af in de vage hoop dat het haar moeder of haar vader zal zijn. Dat het hun gelukt is terug te keren.

Maar ze zijn het niet. Het is een jongen, een man. Ze weet het niet goed. Hij is spiernaakt, dat ziet ze wel.

Annie roept: 'Hallo?'

Hij geeft geen antwoord.

Ze rent door tot ze vlak bij hem is. Hij is hooguit twintig, iets ouder dan zij. Hij is zeker één meter tachtig lang. Zijn blonde haar is doorweekt en schittert als het water.

'Waar kom je vandaan?'

De aanblik van zijn huid zonder enige sproeten maakt haar misselijk. Zijn huid lijkt doorschijnend. Hij lijkt niet gewond. Ze had sneden of schrammen of gebroken ledematen verwacht, had verwacht dat hij kleren aan zou hebben als hij door een golf was meegesleurd en op het strand was geworpen.

'Is alles oké?' vraagt ze.

Hij zegt niets. Ze is ontzet door zijn naaktheid, zijn zwijgzaamheid, zijn gebrek aan urgentie en uitleg. Ze probeert angstvallig om niet naar zijn bleke huid te kijken. Hij straalt een onthutsende leegte uit, is er met zijn hoofd niet bij, kijkt zo langs haar heen. Zijn irissen zijn zee-egelgrijs met zilverkleurige spikkeltjes.